

MRF 2022.68

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 7. februar 2022, j.nr. 19/05840

Ophævet afgørelse om ikke at meddele affaldsbehandlingsanlæg påbud om undersøgelser af jordforurening konstateret 16 år tidligere, da det drejede sig om restforurening på 3.500 kg olie i et område udlagt som OSD, og virksomheden ikke havde en berettiget forventning om, at der ikke ville blive meddelt påbud.

Sagen drejede sig om en olieforurening af en ejendom beliggende inden for område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), hvorfra der siden 1967 havde været drevet vognmandsvirksomhed og fra 1978 virksomhed med håndtering af olie- og malingaffald. Ifølge BBR var der på ejendommen registreret 35 overjordiske og nedgravede tanke med et samlet volumen på 1,5 mio. liter olie. Affaldsbehandlingsvirksomheden V blev i efteråret 2002 opmærksom på forurening ved en olieudskiller på afløbssystemet og kontaktede Vestsjællands Amt. V foretog en indledende oprensning og gennemførte kontrolprøver og etablerede miljøtekniske borer og fremsendte i november 2002 oplæg til afværgeforanstaltninger til amtet. I 2005 fremsendte V en supplerende miljøteknisk rapport, hvor der blev vurderet at være efterladt en restforurening på 3.100-3.500 kg kulbrinter og risiko for forurening af grundvand. I oktober 2007 henvendte V sig til Holbæk Kommune om mulighed for at retablere området for den indledende oprensning ved at opfylde udgravningen. Herefter pågik der drøftelser mellem virksomheden, Region Sjælland og Holbæk Kommune om aftale om afværgeforanstaltninger, hvorefter Holbæk Kommune varslede påbud om at gennemføre yderligere undersøgelser. I 2008-2009 foretog V en yderligere delvis oprensning. I oktober 2009 meddelte kommunen nyt varsel om påbud, men der blev ikke meddelt påbud. I 2012 gennemførte Holbæk Kommune tilsyn på ejendommen i 2012, og i 2017 havde kommunen kontakt med V vedrørende registreringer i CVR-registret samt BBR. I 2018 gennemførte kommunen tilsyn på ejendommen. Ved tilsynet i 2018 gentog V spørgsmål om, hvorvidt udgravningen etableret ved den indledende oprensning i 2002 kunne opfyldes. I juni 2019 traf Holbæk Kommune afgørelse om, at V ikke ville blive meddelt påbud om

at foretage yderligere foranstaltninger i forhold til den konstaterede jordforurening, hvilket blev begrundet med kommunens passivitet. Afgørelsen blev påklaget af Region Sjælland, der ikke mente, at der forelå myndighedspassivitet. Miljø- og Fødevareklagenævnet (formanden) lagde til grund, at der ved retsfortabende myndighedspassivitet skal lægges vægt på, om V havde indrettet sig i tillid til, at der ikke ville blive meddelt påbud, og at der herunder lægges vægt på, om behovet for at foretage afværgeforanstaltninger er klarlagt, og om den forventede adressat for et påbud har været inddraget i sagen. Nævnet henviste til tidligere praksis (NMK-11-00039 – trykt i MAD 2013.3285). Hvilken vægt hensynet til påbudsadressaten skal tillægges, skal efter nævnets praksis dog afvejes over for hensynet til karakteren af forurening samt almene interesser i at gennemføre afværgeforanstaltninger, jf. bl.a. NMK-11-00165 og NMK-11-00145 (trykt i MAD 2017.480). Nævnet konstaterede, at den udgravning, som i forbindelse med den indledende oprensning blev etableret i 2002, fortsat stod åben og løbende havde været drøftet mellem V og kommunen, og at udgravningen således fortsat gav mulighed for yderligere undersøgelse. Endvidere fremhævede nævnet, at kommunen senest orienterede virksomheden om sagens status i 2018. Sammenholdt med, at V var beliggende i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), og der efter den indledende oprensning var efterladt en forurening med et omfang på op til 3.500 kg olie, afviste nævnet, at V havde en berettiget forventning om, at der ikke ville blive meddelt påbud om forureningsundersøgelser. På denne baggrund ophævede Miljø- og Fødevareklagenævnet kommunens afgørelse.

Kommentar: Sagen må efter oplysningerne vedrøre en listevirksomhed, og det er overraskende, at dette forhold er forbigået i nævnets afgørelse, da der med den oplyste opbevaringskapacitet for olie- og malingsaffald kan være tale om en I-mærket virksomhed, hvor der gælder særlige regler om ba-

MAD 2022.68

sistilstandsrapport, jf. miljøbeskyttelseslovens § 35 c, ligesom der må have været gennemført miljøtilsyn på virksomheden. I relation til sagens juridiske spørgsmål om retsfortabende myndighedspassivitet og den af nævnet refererede praksis er referencen til MAD 2013.3285 Nmk (NMK-11-00039) lidt uforståelig, da denne sag vedrørte en forurening konstateret i 2007, hvor påbud blev meddelt i 2009. Det er derimod korrekt, at der er en række eksempler på, at regioner har fået medhold i klager over kommuners afgørelser om ikke at meddele undersøgelsespåbud, hvilket bl.a. gælder MAD 2018.194 Mfk og MAD 2018.268 Mfk.

Ophævelse og hjemvisning i sag om ikke at meddele påbud om undersøgelse af forurening i Holbæk Kommune

19/05840

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter § 40, stk. 1, jf. § 77, stk. 1, nr. 1, i jordforureningsloven.[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Holbæk Kommunes afgørelse af 25. juni 2019 om ikke at meddele undersøgelsespåbud på matr.nr. [A1], Skamstrup beliggende [A1], 4440 Mørkøv, og hjemviser sagen til fornyet behandling i førsteinstansen.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 12 måneder, jf. jordforureningslovens § 87, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 12. juli 2019 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af Region Sjælland.

Klager har navnlig anført, at der efter klagers opfattelse ikke foreligger retsfortabende myndighedspassivitet.

Klagepunktet er nærmere uddybet i afsnit 2.4.

2. Sagens oplysninger

2.1 Ejendommen og området

Sagen drejer sig om jordforurening på ejendommen matr.nr. [A1], Skamstrup beliggende [A1], 4440 Mørkøv (herefter "Ejendommen").

Det fremgår af sagens oplysninger, at der fra 1967 har været drevet vognmandsforretning på Ejendommen. Siden 1978 er der håndteret affaldsprodukter, primært olieaffald samt i mindre grad malingsaffald.

Det fremgår desuden af sagens oplysninger, at et større oliedepot blev etableret på Ejendommen i midten af 1970'erne. Det fremgår af den Offentlige Informations Server (OIS), at der på Ejendommen er 35 tanke, både overjordiske (på over samlet 1,5 mio. liter olie) og nedgravede, hvoraf den største er på 60.000 liter olie. Flere af tankene er oplyst sløjfet.

Videre fremgår det af sagen, at Ejendommen i 1986 blev overtaget af vognmandsvirksomheden [V1] A/S, der efterfølgende har skiftet navn flere gange og senest til [V2] ApS i 2007. Det fremgår endvidere, at Ejendommen i en årrække ikke har været anvendt af virksomheden.

Det fremgår af Danmarks Miljøportal, at Ejendommen er kortlagt på vidensniveau 2 efter jordforureningsloven kap. 2.

Ejendommen ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og ligger 1,9 km fra [V3]s boring.

2.2 Sagens forhistorie

Det fremgår af sagens oplysninger, at virksomheden i efteråret 2002 blev opmærksom på en forurening ved en olieudskiller og kontaktede Vestsjællands Amt den 6. november 2002. Virksomheden foretog herefter en indledende oprensning af forurenede jord ved tank 10 på den sydlige del af Ejendommen. I perioden oktober 2002 og frem til maj 2003 gennemførte et rådgivende firma kontrolprøver af den afgravede jord samt vertikale og horisontale supplerende miljøtekniske boringer til kortlægning af olieforureningen ved tank 10. Efter den indledende oprensning blev det konstateret, at der fortsat var forurening ved tankgården og læssepladsen.

Virksomheden sendte den 6. november 2002 oplæg om afværgeforanstaltninger under tankgård og læsseplads til Vestsjællands Amt. Den 28. januar 2005 forelå en supplerende miljøtekniske rapport rekvireret af virksomheden, som redegjorde for undersøgelserne og den efterladte restforurening. Det blev heri vurderet, at den forurenede jordmængde var ca. 450 m³ og at der var efterladt omkring 3.100-3.500 kg kulbrinter, svarende til 3.600-4.100 L under og omkring læsseplads og tankgård. Det blev anbefalet, at observationsboringerne blev bibeholdt til brug for udtagelse af vandprøver ved evt. fremtidigt monitoringsprogram og afværgeindsats.

Den 14. november 2005 sendte virksomheden den supplerende miljøtekniske rapport af 28. januar 2005 til Vestsjællands Amt.

Af sagens oplysninger fremgår det, at der i 2005 blev konstateret risiko for en grundvandsforurening fra Ejendommen.

Den 9. maj 2006 orienterede Vestsjællands Amt virksomheden om, at ejendommen skulle kortlægges.

Den 22. oktober 2007 henvendte virksomheden sig til Holbæk Kommune vedrørende en uafsluttet forurenings sag og et utildækket hul ved tankgården. Kommunen oplyste, at det var daværende Vestsjællands Amt, som havde haft sagen. Region Sjælland skulle derfor kontaktes. Det fremgår af sagen, at virksomheden oplyste, at der var fjernet 169 m³ forurenede jord i

forbindelse med forureningen. Det fremgår ligeledes af sagen, at der var risiko for, at forureningen var trængt ned i grundvandet, hvorfor der blev meddelt påbud om foretagelse af foranstaltninger ved det udgravede hul.

Den 17. april 2008 anmodede Holbæk Kommune virksomheden om den seneste forureningsrapport. Under samtalen meddelte virksomheden desuden kommunen, at de var indstillet på en frivillig aftale og afværgepumpning. Den 21. april 2008 modtog kommunen rapporten.

Region Sjælland meddelte Holbæk Kommune den 23. april 2008, at Vestsjællands Amt ikke havde meddelt påbud, da der var drøftelser om en frivillig aftale. Regionen oplyste videre, at det var blevet anbefalet af Vestsjællands Amt, at der blev foretaget undersøgelser af grundvandsrisikoen, men det var uklart, om der var meddelt påbud om sådan en undersøgelse eller indgået frivillig aftale. Ved samtale af 24. april 2008 oplyste regionen over for kommunen, at amtet havde vurderet, at forureningen udgjorde en grundvandsrisiko.

Holbæk Kommune udførte herefter et opfølgende tilsyn på virksomheden den 28. april 2008. Af tilsynsreferatet af 8. maj 2008 fremgik det blandt andet, at virksomheden ønskede at få tilladelse til at dække den åbne udgravning efter forureningen ved tank 10, da udgravningen havde stået åben i længere tid, og at der stod vand i det meste af udgravningen. Kommunen anbefalede i den forbindelse, at virksomheden drøftede dette med en rådgiver forinden, da det kunne fordyre en efterfølgende indsats. Kommunen oplyste desuden virksomheden, at rapporten fra 28. januar 2005 manglende en risikovurdering af den efterladte restforurening under tanken samt af restforureningen fra en tidligere konstaterede forurening i 2000 på den nordlige del af grunden omkring boring B4, særligt i forhold til risikoen for grundvandet. Derudover manglede et forslag til nødvendige afværgeforanstaltninger. Desuden oplyste kommunen ved tilsynet, at det kunne blive nødvendigt med supplerende filtersatte boringer og nye vandanalyser for at lave en aktuel risikovurdering.

Den 8. oktober 2008 varslede Holbæk Kommune påbud om undersøgelse af forureningens udbredelse.

Virksomheden foretog herefter en delvis oprensning af forureningen i 2008-2009.

Den 27. maj 2009 forelå en foreløbig risikovurdering fra virksomhedens rådgiver, hvoraf fremgik, at der ikke var risiko for direkte kontakt med forureningen grundet arealanvendelsen samt at forureningen var dybere liggende end 1 m u.t. Der kunne ske begrænset spredning i sekundært og primært grundvandsmagasin. Rådgiveren anbefalede, at dræn- og ledningsforhold i området blev afklaret, samt at der blev foretaget en ny risikovurdering ift. grundvand og recipienter.

Holbæk Kommune kontaktede herefter Region Sjælland den 10. juni 2009 i forhold til anbefalede undersøgelser og muligheder for at fjerne forureningerne. Regionen meddelte den 3. juli 2009, at rådgiver burde kontaktes i forhold til oprensningsmetoder.

Virksomheden modtog herefter en tilsynsrapport af 7. juli 2009, hvoraf det fremgik, at der på Ejendommen verserede to uafsluttede forureningsager. Desuden fremgik det, at kommunen ville afvente afklaringen fra Region Sjælland i forhold til, hvorvidt restforureningen (ca. 3 tons olie) kunne efterlades førend kommunen ville beslutte sig om, der skulle udstedes et påbud om yderligere undersøgelse samt oprensning.

Den 9. oktober 2009 varslede Holbæk Kommune overfor [V1] A/S påbud om undersøgelse af de konstaterede forureninger fra 2000 og 2002 og fastlæggelse af disses udbredelse. [V2] A/S indsendte herefter deres bemærkninger og anførte, at påbuddet var meddelt til den forkerte adressat (virksomhedens lejer), samt at jordforureningsloven ikke fandt anvendelse, idet det var virksomhedens vurdering, at forureningen var fra før 2000.

Det fremgår af sagens oplysninger, at Region Sjælland i perioden fra sommeren 2010 til 2011 rykkede Holbæk Kommune for status og fik svar om, at der ikke var tid til at se på sagen.

Den 29. oktober 2012 blev der foretaget et miljøtilsyn på Ejendommen og i tilsynsrapport af 15. januar 2013 blev det anført, at der fortsat verserede en uafklaret jordforurenings sag, som afventede rådgiver og Region Sjællands stillingtagen.

Den 15. december 2015 foretog Holbæk Kommune uanmeldt miljøtilsyn på Ejendommen, hvor dog ingen var at træffe på den aflåste virksomhed.

I perioden fra 2013 til 2017 korresponderede Holbæk Kommune og Region Sjælland om sagens status.

Den 4. april 2017 var Holbæk Kommune i kontakt med virksomheden om fejlagtige oplysninger i CVR samt BBR og rettelse heraf samt datoen for et nyt miljøtilsyn.

Ved tilsyn den 14. november 2017 fik kommunen oplyst, at produktionsenheden var under afvikling, og at der ikke de seneste 5 år var tilført affald til anlægget. Kommunen oplyste virksomheden om, at der fortsat verserede en uafsluttet jordforurenings sag, og at kommunen overvejede at meddele påbud. Desuden blev det aftalt, at virksomheden skulle sende de seneste undersøgelsesrapporter over tankanlæg for Ejendommen inden den 1. maj 2018.

Det fremgår af tilsynsrapport af 27. februar 2018 vedrørende tilsyn af 14. november 2017, at Holbæk Kommune refererede til et tidligere tilsynsnotat,[4] hvoraf det fremgik, at der verserede en olieforurenings sag ud for tankningspladsen, hvor en olieudskiller havde været utæt. Videre fremgik det, at noget af forureningen var bortgravet, men at det vurderes, at restforureningen var ca. 3 tons olie. Kommunen har ved henvisningen til det tidligere tilsyn anført, at virksomheden i 2008 ønskede at tildække hullet, hvilket kommunen accepterede, dog med en bemærkning om, at det tildækkede hul kunne afkræves bortgravet igen, hvis restforureningen ikke kunne blive liggende. Det fremgår endvidere, at Holbæk Kommunes jordteam deltog ved tilsynet den 14. november 2017 for at påse jordforureningen. Den 31. maj 2018 blev et revideret tilsynsbrev fra tilsynet i 2017 sendt til virksomheden.

2.3 Den påklagede afgørelse

Holbæk Kommune har den 25. juni 2019 truffet afgørelse om ikke at meddele påbud på matr.nr. [A1], Skamstrup beliggende [A1], 4440 Mørkøv.

Det fremgår af den påklagede afgørelse, at der på Ejendommen er konstateret en forurening under oplagstanken og aflæsningspladsen med op til 3.500 L fyringsolie. Forureningen er ikke afgrænset. Det er Holbæk Kommunes vurdering, at skal risikoen vurderes, skal der sker en afgrænsning af forureningen. Det er kommunens vurdering, at det er sandsynligt, at der vil være en påvirkning af grundvandet under Ejendommen, men usandsynlig, at forureningen vil påvirke indvindingen fra [V3].

Holbæk Kommune har som begrundelse for afgørelsen anført, at det er kommunens vurdering, at der er indtrådt retsfortabende myndighedspassivitet, idet sagens historik viser, at kommunen i en periode på 4 år fra 2013-2017 ikke har reageret overfor [V2] A/S og at kommunen dermed ikke har opfyldt kravet om "rimelig tid", jf. forarbejderne til jordforureningsloven.

Den foreliggende korrespondance mellem Holbæk Kommune og Region Sjælland har, efter kommunens vurdering, ikke medført, at aktivitetskravet er opfyldt, idet virksomheden ikke har modtaget underretning om sagens status. Med henvisning til Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 9. december 2011 har kommunen anført,[5] at det forhold, at kommunen har været i besiddelse af oplysninger, der kunne danne grundlag for et undersøgelsespåbud, men trods dette ikke har meddelt påbud, taler for, at kommunen ikke har handlet inden for rimelig tid, hvorved der foreligger passivitet.

Det fremgår af den påklagede afgørelse, at virksomheden under hele forløbet frem til 2013 frivilligt har medvirket til at afhjælpe forureningen. Holbæk Kommune har vurderet, at dette sammenholdt med [V4]s risikorapport af 27. maj 2009 og Holbæk Kommunes manglende reaktion på rådgiverens klage over varslet undersøgelsespåbud af 9. oktober 2009 efter kommunens vurdering har medført, at virksomheden har haft en berettiget tro på, at kommunen har henlagt sagen.

2.4 Klagens indhold

Klager har anført, at klager vurderer, at der ikke foreligger retsfortabende myndighedspassivitet. Sagen skal derfor hjemvises til fornyet behandling med henblik på, at Holbæk Kommune meddeler undersøgelsespåbud efter jordforureningslovens § 40.

Som begrundelse herfor har klager anført, at det af tilsynsnotat af 27. februar 2018 fremgår, at virksomheden gøres opmærksom på den uafsluttede forureningssag. Klager har påpeget, at Holbæk Kommune ved tilsynet bemærkede, at virksomheden kunne dække en afgravning til, men at den formentlig skulle bortgraves igen, hvis det blev vurderet, at restforureningen ikke kunne blive liggende. Virksomheden var derfor klar over den igangværende forureningssag, og en passivitetsvurdering skal dermed først vurderes fra dette tidspunkt. Klager har desuden anført, at tidsfaktoren for vurderingen af passivitet alene kan få afgørende betydning, hvis de øvrige forhold om indrettelseshensyn og god tro taler for det.

Klager har endvidere anført, at det bør tillægges vægt, at der er tale om en professionel aktør, der vidste eller burde vide, at forureningerne er i strid med lovgivningen og meddelte tilladelser. Virksomheden kan dermed ikke have haft en berettiget forventning om, at forholdet ikke skulle bringes i orden. Ligesom myndigheden ikke har givet virksomheden grund til at tro, at myndigheden accepterede det ulovlige forhold. Det forhold, at virksomheden ikke har efterlevet aftalerne indgået med myndigheden, taler endvidere imod virksomhedens gode tro.

Det er endvidere klagers opfattelse, at Holbæk Kommune har mulighed for at håndhæve det ulovlige forhold, idet det er klagers vurdering, at forureningen ikke er ophørt før 1. januar 1992, idet der løbende er konstateret forurening ved tilsyn.

Desuden mener klager ikke, at det kan udelukkes, at jordforureningslovens § 41 eller miljøbeskyttelseslovens § 69 kan finde anvendelse.[6] Det er klagers vurdering, at det er overvejende sandsynligt, at størstedelen af forureningen/erne er sket efter 2001. Klager har hertil fremhævet, at forureningerne konstateret i 2005 er væsentlig større end ved afgravningen i 2000, og at der ved flere tilsyn fra 2007-2009 er konstateret flere forskelligartede forureninger og olieudslip. Videre har klager anført, at der med de tankoplag, der fortsat findes på Ejendommen, kan være væsentlig mere forurening end konstateret i 2005. Det kan ikke udelukkes, at der er pågående forureninger, som ikke er opdaget, da tæthedsprøver efter ultralydsvakuummetoden, efter klagers opfattelse, er usikker og ikke kan stå alene uden yderligere undersøgelser. Med henvisning til retspraksis fra Højesteret har klager fremhævet,[7] at virksomheden er underlagt en streng culpanorm, da virksomheden har et stort oliedepot, der kan udgøre en betydelig forureningsrisiko.

Endeligt har klager anført, at yderligere undersøgelser vil kunne bidrage til en mere præcis bestemmelse af forureningens omfang og udbredelse, samt en mere præcis datering af forureningerne, herunder om den væsentligste del af forureningen er sket efter den 1. januar 2001.

2.5 Holbæk Kommunes bemærkninger til klagen

Holbæk Kommune har den 23. juli 2019 fastholdt sin afgørelse. Holbæk Kommune har til klagen bemærket, at uenigheden mellem klager og kommunen omhandler den passivitet, som kommunen har udvist i 2013-2017, og hvorvidt dette medfører, at kommunen har mistet muligheden for at meddele påbud.

2.6 Nye oplysninger under sagens behandling

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har henholdsvis den 22., 23. og 24. september 2021 været i kontakt med Holbæk Kommune vedrørende informationerne i tilsynsnotat af 27. februar 2018 om det utildækkede hul på Ejendommen, samt tilsynene i 2015 og 2016.

Holbæk Kommune har som følge heraf den 23. og 24. september 2021 sendt tilsynsnotat af 8. maj 2008 vedr. tilsyn af 28. april 2008, tilsynsnotat af 17. december 2015 samt oplyst, at tilsynet i 2016 grundet sygdom blev udskudt til den 27. februar 2018, og at hullet ved tank 10 på den sydlige del af Ejendommen fortsat står åbent og aldrig er blevet tildækket.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevarerklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Det følger endvidere af § 11, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i denne klagesag alene fundet anledning til at behandle, hvorvidt der i sagen foreligger retsfortabende myndighedspassivitet.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har ikke taget stilling til sagens øvrige klagepunkter, jf. herved § 11 i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

3.2 Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger

Efter almindelige forvaltningsretlige regler gælder det, at miljømyndigheder som følge af passivitetsbetragtninger eller indrettelsessynspunkter kan miste muligheden for at udstede et påbud.[8] Det er i praksis antaget, at en myndighed, der har fået kendskab til en forurening, er forpligtet til at meddele undersøgelsespåbud inden for rimelig tid. Manglende reaktion kan således føre til, at påbudsmyndigheden mister muligheden for at meddele påbud efter jordforureningsloven i anledning af en konstateret jordforurening. Hvad der forstås ved rimelig tid vil bero på en konkret vurdering.

Afgørende er dog ikke alene den forløbne tid i forhold til hvornår myndigheden har fået kendskab til den konstaterede forurening. Myndigheden skal have haft mulighed for at undersøge, hvor dette ikke umiddelbart er klart, hvorfra forureningen stammer, dvs. hvem der er forurener, og om der er behov for nærmere undersøgelser eller oprydninger. Sådanne undersøgelser og vurderinger må indpasses i myndighedernes øvrige ressourceanvendelse.[9] Ved vurderingen af, om påbudsadgangen må anses for bortfaldet, må der foruden den forløbne tid, samtidig lægges en vis vægt på, om adressaten har indrettet sig i tillid til, at der ikke vil blive meddelt påbud. Hvilken vægt dette forhold skal tillægges, afhænger blandt andet af karakteren af forureningen, samt en afvejning af den almene interesse i oprensning overfor hensynet til påbudsadressaten.[10]

Er der derimod tale om en forurening, hvor behovet for foranstaltninger er klarlagt, og navnlig at en mulig påbudsadressat har været inddraget i sagen, tilsiger hensynet til påbudsadressaten, at sagen inden for et forholdsvis kortere tidsrum skal følges op af et påbud.[11]

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at der ikke er grundlag for at statuere, at der fra myndighedens side er udvist en passivitet, der kan begrunde, at myndigheden er afskåret fra at meddele påbud.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har lagt vægt på, at miljømyndighederne og virksomheden løbende har haft en betydelig korrespondance om sagen i perioden fra olieforureningen i 2002 og indtil 15. januar 2013, hvor Holbæk Kommune i tilsynsrapporten anførte, at der fortsat verserende en uafklaret jordforureningssag, men at denne afventede virksomhedens rådgiver og Region Sjællands stillingtagen. Nævnet har desuden lagt vægt på, at Holbæk Kommune i den efterfølgende periode løbende har været i kontakt med Region Sjælland i forhold til sagens videre forløb. Nævnet har endvidere tillagt det vægt, at kommunen igen i 2017 og 2018 har orienteret virksomheden om den verserende jordforureningssag, og samtidigt har anmodet virksomheden om de seneste undersøgelsesrapporter med frist i 2018.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har desuden lagt vægt på, at der ikke foreligger oplysninger i sagen, som støtter, at sagsforløbet har medført, at der skulle være opstået en berettiget forventning hos virksomheden om, at Holbæk Kommune ville undlade at meddele påbud, og at virksomheden som følge heraf har kunnet indrette sig i tillid til, at der ikke ville blive meddelt påbud i anledningen af forureningen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at udgravningen fra forureningsundersøgelsen i 2002 fortsat står åbent med henblik på en videre undersøgelse eller indsats. Nævnet har desuden lagt vægt på, at Holbæk Kommune gentagende gange bl.a. den 14. november 2017 har oplyst virksomheden, at sagen er verserende, og at det er kommunens ønske nærmere at få undersøgt og fjernet restforureningen efter jordforureningslovens regler.

Endeligt har Miljø- og Fødevarerklagenævnet lagt vægt på, at den formodede restforurening på ca. 3 tons olie ligger langt over Miljøstyrelsens bagatelgrænse på 10 kg olie,[12] at forureningen er sket i et OSD-område og at der ud fra sagens oplysninger er konstateret risiko for grundvandsforurening. Nævnet bemærker hertil, at Højesteret i U.2014.790H fastslog, at grundvand er omfattet af beskyttelsesinteressen i jordforureningsloven, og at enhver risiko for skadelig påvirkning af grundvandet, efter en konkret vurdering, vil kunne begrunde et oprensingspåbud, uanset om det pågældende grundvand anvendes eller er egnet til at kunne anvendes som drikkevandsressource.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder på denne baggrund og efter en samlet vurdering af ovenstående forhold og jordforureningsagens kompleksitet, at der i den konkrete sag ikke er udvist en sådan passivitet fra Holbæk Kommunes side, at det bør medføre, at kommunen har mistet retten til håndhævelse.

3.3 Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevarerklagenævnet ophæver Holbæk Kommunes afgørelse af 25. juni 2019 om ikke at meddele undersøgelsespåbud på matr.nr. [A1], Skamstrup beliggende [A1], 4440 Mørkøv, og hjemviser sagen til fornyet behandling i førsteinstansen.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 om forurennet jord.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevarerklagenævnet mv.

[4] Holbæk Kommune har den 23. september 2021 oplyst til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, at tilsynsnotatet der henvises til er tilsynsnotat af 28. april 2008.

[5] Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 9. december 2011, sagsnummer: NMK-11-00068. Som gengivet i MAD2011.2731.

[6] Lovbekendtgørelse nr. 1218 af 25. november 2019 om miljøbeskyttelse.

[7] Klager henviser til Højesteretsdommene gengivet i U.2000.276H og U.2002.780H.

[8] Jf. lovbemærkningerne til § 41 i forslag L183 af 10. februar 1999 til lov om forurennet jord.

[9] *ibid.*

[10] Se bl.a. Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse i sag NMK-11-00145 og NMK-11-00165.

[11] Se bl.a. Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse i sag NMK-11-00039.

[12] Miljøstyrelsens vejledning 2/2009, jf. pkt. 7.3.1 om bagatelgrænse for restforurening med olie-komponenter.

Sag:

19/05840

Dato:

7. februar 2022.

Emner:

Jordforureningslo...

Highlight:

 Vis/skjul highlight

Miljø- og Fødevareklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>) •
Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • mfkn@naevneneshus.dk
(<mailto:mfkn@naevneneshus.dk>)

Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk>)